

INVENTERING AV FÅGLAR

Kogshult solpark, Sjöbo kommun

SEKRETESS

Känsliga fågeluppgifter har strukits över i denna version. Rapporten behöver därför inte sekretessbeläggas.

Om inventeringen

Inventering av fåglar Kogshult solpark, Sjöbo kommun

Detta dokument tjänar som en kunskapssammanställning inför fortsatt projektering och utredning av solpark vid Kogshult.

Följande personer har medverkat i inventeringsuppdraget:

Janne Dahlén Projektledning, inventering, bedömningar och rapportering. Mycket erfaren fältornitolog med mångårig vana av fågelinventeringar och god kännedom om alla förekommande fågelarter. Mastersexamen i biologi.

Mattias Ullman Inventering. Mycket erfaren fältornitolog.

Niklas Linderg-Alseryd kvalitetsgranskning. Många års erfarenhet av fältinventeringar av fågel och god vana att analysera och granska data. Disputerad ekolog.

Janne och Niklas är verksamma vid Ecogain AB. Mattias är anlitad som underkonsult.

För bakgrundskartorna gäller © Lantmäteriet, öppna data.

2023 03 20

Ecogain AB på uppdrag av OX2.

Inventering av fåglar Kogshult solpark, Sjöbo kommun

Ecogain uppdragsnummer: 1021603

Uppdraget har genomförts under tiden april 2022 till mars 2023.

Omslagsbild: Utsikt mot område 6a och 6b.

1. INLEDNING

Kapitlet ger en introduktion till projektet samt syftet med inventeringens utförande.

OX2 planerar att etablera en solpark vid Kogshult i Sjöbo kommun, Skåne län. Inventeringsområdet är beläget på slätten sydväst om Sövdesjön med Blentarp som närmaste tätort drygt 2 kilometer åt nordväst.

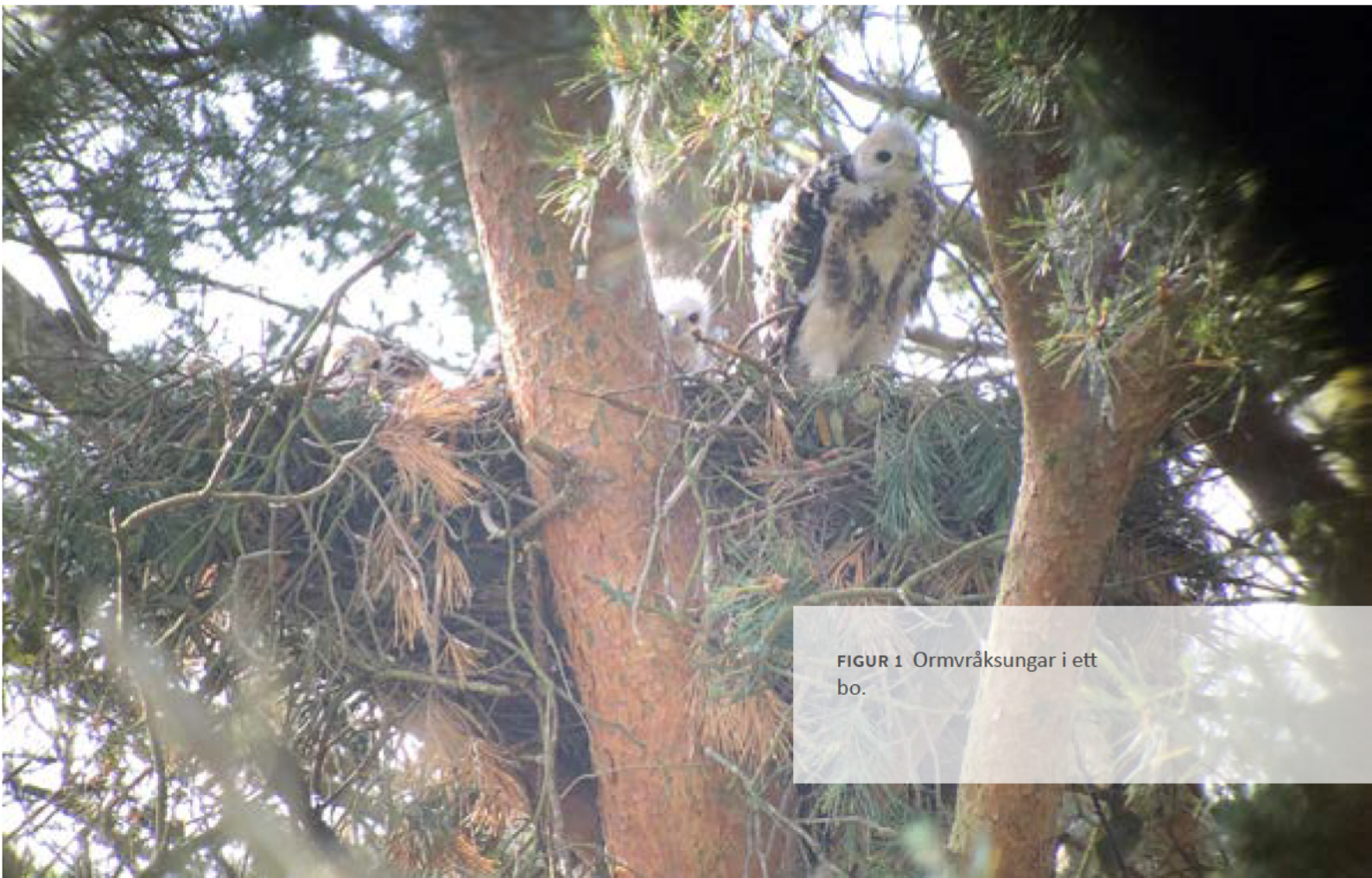
I samband med det har OX2 tagit initiativ till en fågelinventering.

Ecogain AB har av OX2 fått i uppdrag att utföra inventeringen under 2022.

Föreliggande rapport beskriver bakgrund, metoder och resultat från inventeringen.

OM INVENTERINGEN

Syftet med inventeringen är att redovisa vilka fågelarter som häckar inom de olika delområdena. För rovfåglar har syftet varit att hitta alla bon inom ett större område runt de olika delområdena. Vidare har syftet varit att utreda om områdena används av rastande fåglar och i vilken utsträckning.

FIGUR 1 Ormvråksungar i ett bo.

2. METODIK

Kapitlet beskriver den metodik som använts för inventeringen.

Inventering av rovfågelhäckningar och födosökande rovfåglar

Inventeringen syftade till att hitta rovfågelhäckningar i anslutning till planerad PV-anläggning (Kogshult solpark). Vilket område som inventerats framgår av figur 2.

Uppdraget inleddes med att ta kontakt med de ornitologer som är ansvariga för inventeringarna av örnar i Skåne. I detta fall vidtalades David Folkesson som tillsammans med Kenneth Bengtsson är de som ansvarar för inventering av kungs- och havsörn i Skåne.

RISBON

Med risbon avser man bon som byggts av ris eller kvistar i träd eller klippor. Vanligtvis är det lite större bon från rovfåglar som avses. I detta fall avser vi rovfågelbon men även korbbon som ibland kan vara svåra att skilja från rovfågelbon bara när man ser boet.

Fältinventeringen inleddes med att tidigt på säsongen, innan lövsprickningen, gå igenom inventeringsområdet noggrant och leta efter risbon. Anledningen till att inventeringen gjordes på detta sätt är att området består av en mix av öppna marker, dungar och lite större skogsområden. Eftersök av rovfågelbon/risbon kunde riktas in på dungarna och skogsmiljöerna. Insatsen blev därför rimlig i omfattning. Hade det varit större områden med sluten skog hade detta angreppssätt inte varit lämpligt. Vidare är delar av skogen helt lövdominerad och där är det lättare att hitta risbona innan lövsprickningen. Inventeringen gjordes genom att noggrant gå igenom skogen och dungarna och hela tiden spana efter risbon samt spår på marken från gamla bytesrester eller liknande. I täta granbestånd behövde inventeraren gå fram och titta noggrant på i princip varje gran medan det i glesare lövskogsbestånd var lätt att se bon på relativt långt avstånd.

Totalt lades 16 timmar på delmomentet.

Den inledande fältinventeringen följdes senare under säsongen upp med att besöka alla identifierade risbon för att avgöra om de var aktiva, och om de var aktiva, för att avgöra vilken art som häckade i respektive bo. Vissa bon besöktes vid flera tillfällen medan andra bara behövde ett besök. De bon som bara besöktes en gång var bon där det tydligt framgick att det inte fanns någon häckning, det vill säga bon som inte var hela, alternativt bon där vi direkt kunde konstatera vilken art som häckade där. Inventeringen gjordes genom att inventeraren smög sig fram till bona för att se vilken art som fanns i boet, alternativt spanade inventeraren mot boet för att se vilken art som flög in till boet. I vissa fall varnade även fåglarna när inventeraren närmade sig boet. I inget fall uppehöll sig inventeraren vid boet så att det innebar, annat än som mest en väldigt tillfällig, störning.

Totalt lades 12 timmar på delmomentet.

Ett tredje moment var att titta på rörelser av rovfåglar i delområdena där det planeras för solceller. Inventeraren placerade sig på ett sådant sätt att stora delar av området kunde spanas av från tre till fyra olika platser. Totalt lades sex timmar på momentet vid varje besök, totalt tre besök.

Totalt lades 18 timmar på delmomentet.

Häckfågelinventering

Ecogain genomförde en fågelinventering med tre besök under våren 2022 för att få en god uppfattning om vilka arter och ungefär hur många revir som finns i det inventerade området. En sådan inventering ska enligt ”Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda fåglar” göras under perioden 15 april – 15 juni. Inventeringar i det aktuella området gjordes 22 april (två inventerare som inventerade olika områden), 17–18 maj och 1–2 juni. För att inventera hela området krävdes två dagar och totalt 6 persondagar lades på inventeringen. Inventeringarna anpassades för att göras under dagar med goda förutsättningar. Vädret var därför bra för häckfågelinventering vid alla besök, med svaga vindar och uppehåll. Inventeringarna gjordes tidigt på morgonen då fågelaktiviteten är som högst.

Under fältbesöken noterades samtliga observerade fågelindivider med en notering av vad individen gjorde (t.ex. sång, boplats, överflygande etc.). Sågs eller hördes två fåglar av samma art samtidigt noterades detta särskilt för att kunna skilja på olika revir.

Rastande och övervintrande fåglar

Rastande fåglar eftersöktes 24 mars, 19 september, 13 oktober, 15 december och 11 januari samt vid de tre besöken vid häckfågelinventeringen i april, maj och juni. Inventeringen gjordes genom att besöka varje delområde och spana av dessa med hand- och tubkikare samt gå över åtminstone delar av områdena till fots för att notera mindre arter som till exempel sånglärkor som inte ses på längre håll.

3. RESULTAT

I detta kapitel redogörs för resultatet från inventeringen.

Resultat från rovfågelinventeringen

Totalt hittades 19 risbon då området gick igenom tidigt på säsongen 9 och 10 mars. Ett bo av ormvråk hittades senare på säsongen.

Vid återbesöken för att identifiera vilken art som använder bona konstaterades fyra häckningar av ormvråk (varav en misslyckades), två häckningar av röd glada (FD - se faktaruta för förklaring) och en häckning av duvhök (NT, dock precis utanför inventerat område; figur 2). Utöver nämnda häckningar bedömer vi att duvhök lagt på några kvistar i ett annat bo men valt att inte häcka där 2022. Vi klättrade upp i boet för att kunna se dessa spår.

I övriga tolv bon sågs ingen aktivitet 2022. Ett par av bona var skadade och ett helt nedrasat, medan andra var helt intakta och skulle kunna användas för häckning under kommande år.

Vid studierna av rovfåglarnas rörelser under vår och sommar noterades röd glada (FD) och ormvråk vid varje besök och i de flesta områden. Oftast sågs 1-2 individer men vid något tillfälle sågs tre individer i ett område samtidigt. Tornfalk sågs vid två tillfällen födosöka inom område 6c. Gemensamt för alla observationer var att fåglarna flög runt över ett större område vilket innebar att de bara under en kortare tid befann sig över respektive område. Övriga arter som noterades var lärkfalk, 2 ex födosökande i område 6, bivråk förbiflygande lågt i område 7b samt sparvhök (förbiflygande vid flera tillfällen). Tillfälliga observationer gjordes även av havsörn (NT, FD), kungsörn (NT, FD) och brun kärrhök (FD). Brun glada (EN) och pilgrimsfalk (NT) observerades, men inte över något av delområdena.

RÖDLISTAN OCH FÅGELDIREKTIVET

Rödlistade arter och arter upptagna i Fågeldirektivets bilaga 1 redovisas med förkortningar efter artnamnet.

Rödlistan är uppdelad i sex olika kategorier, var och en med sin ofta använda förkortning: kunskapsbrist (DD), nationellt utdöd (RE), nära hotad (NT), sårbar (VU), starkt hotad (EN) och akut hotad (CR).

Arter upptagna i Fågeldirektivets bilaga 1 ges beteckningen FD.

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Large redacted area]

Resultat från häckfågelinventeringen

Totalt noterades 39 arter som häckar eller har en del av sitt födosöksområde inom de inventerade delområdena (figur 3 7 och tabell 1 5). Ytterligare några arter har setts tillfälligt flyga över området eller kortvarigt rasta/födosöka men där vi bedömer att förekomsten var tillfällig och att arterna inte häckar nära det inventerade området. Fem av arterna är klassade som nära hotade (NT), tre arter som sårbara (VU) och tre arter som starkt hotade (EN). Övriga arter är klassade som livskraftiga (LC). Av de rödlistade arterna är det buskskvätta (NT), tofsvipa (VU), gulsparv (NT), sävsparv (NT) och ärtsångare (NT) som bedömts häcka, det vill säga haft sin boplats inom något av delområdena. Övriga rödlistade arter har revir som delvis överlappar med något av delområdena. Totalt rör det sig om 16 par buskskvätta, sju par tofsvipa och ett par av vardera av gulsparv, sävsparv och ärtsångare.

Delområde 1

På platsen har det tidigare odlats korn. Under 2022 har det dock inte gjorts några åtgärder på åkern, vilket medfört att det växer korn blandat med en hel del andra växter på åkern. De fåglar som häckade där 2022 styrs i stor utsträckning av det. Paret av buskskvätta (NT) och tofsvipa (VU) och paren av gulärta bedöms vara en följd av att åkern inte brukats 2022 (se figur 3 och tabell 1 några sidor längre fram i rapporten). Även den förhållandevis höga tätheten av sånglärka bedöms vara en följd av det. Utifrån att vi inte vet hur åkern kommer att brukas kommande år vet vi inte vilka arter som kan komma att häcka där. Det går därför inte att med säkerhet säga vilka arter som kan komma att påverkas av en solpark på platsen. Ett par av svarthakad buskskvätta (VU) sågs längs det breda diket söder om området. Fåglarna förväntas främst födosöka i diket eller längs diket.

Delområde 2

På platsen odlades säd 2022. Ingen fågelart bedöms ha haft sitt bo på den lilla åkerlappen 2022 (figur 3). Den lilla åkerlappen bedöms heller inte ha någon större betydelse för de arter där delar av reviret överlappar med delområdet.

Delområde 3a

Brukad åker, där grödan var lågvuxen under inventeringen. Vilka arter som häckar och hur många som häckar styrs till stor del av vad som odlas det aktuella året. I år då grödan var låg häckade två par tofsvipor (VU, figur 4 och tabell 2). De anlände dock sent och hade sannolikt misslyckats med häckningen på en annan plats tidigare på säsongen och gjorde ett andra häckningsförsök på platsen. Även gulärka och sånglärka häckade på åkern.

Delområde 3b

Åkermark som låg i träda 2022. Vegetationen var låg och gles. Vilka arter som häckar på ytan styrs av hur området brukas för tillfället. I år var tätheten av sånglärka relativt hög (5 par) och två par tofsvipor (NT) fanns i den östra kanten (figur 4 och tabell 2).

Delområde 4 och 5

Till största delen brukad åker som i år odlades med korn. I nordöstra delen av 4b växer en 22-årig tallskogsplantering. En tofsvipa (VU) häckade i norra delen av 4b i anslutning till ett fuktigare parti. I övrigt var fågelfaunan trivial med några par sånglärkor (figur 5 och tabell 3). Antalet häckande fågelindivider är högre i tallskogen men det rör sig endast om vanligare arter. För hela detta område förväntas det inte ske någon större förändring i hur det brukas de närmaste åren. De arter och tätheter som sågs 2022 förväntas således vara desamma kommande år.

Delområde 6

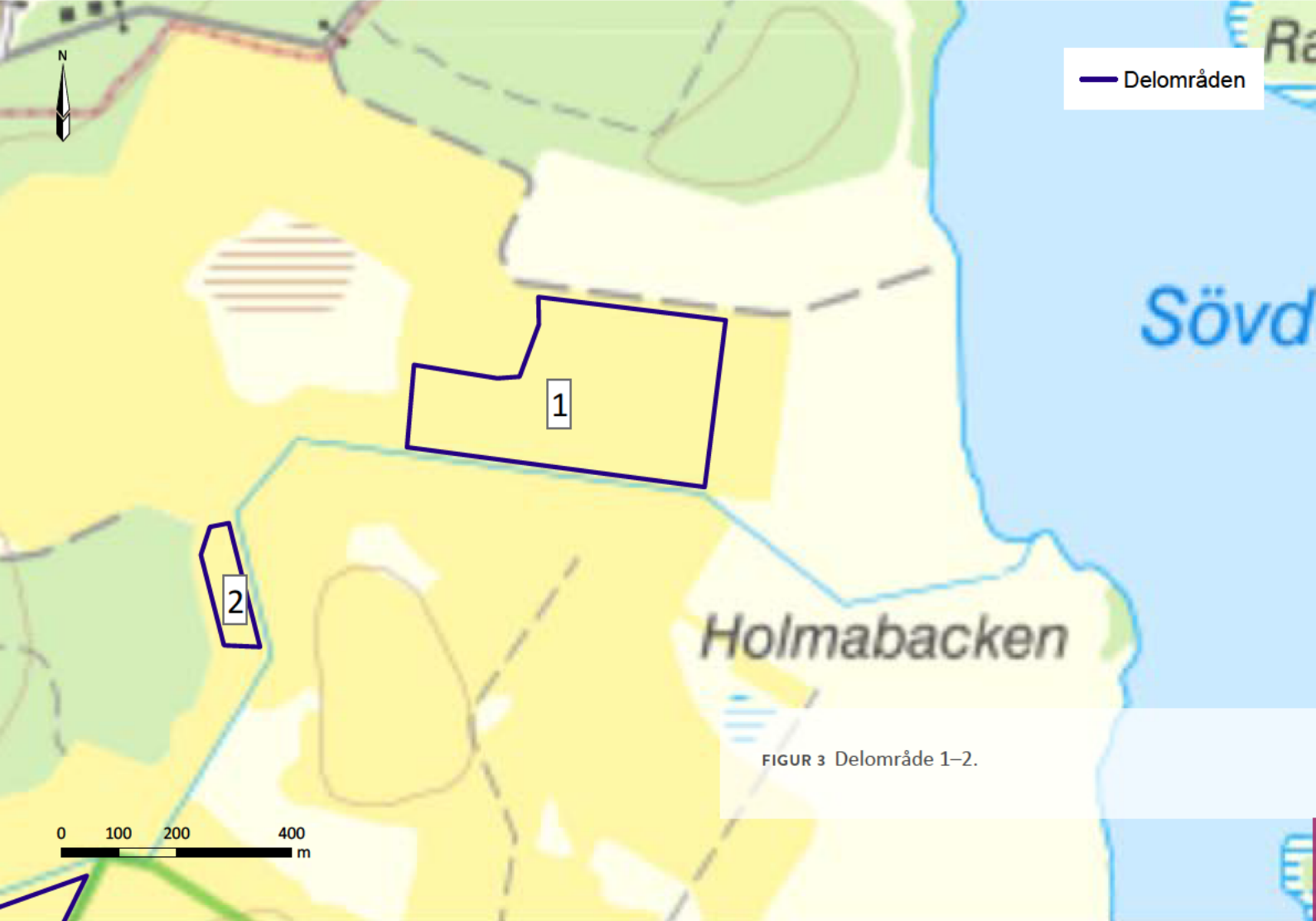
Det stora delområde 6 är varierat. Den östra delen av 6a och 6b samt hela 6e och 6h är fuktiga medan övriga delar av 6a och 6b samt hela 6d och 6g är torrare (figur 6). Alla dessa områden betas. I område 6c och 6f finns en ung energiskogsplantering och områdena är i dagsläget inhägnade. De olika förutsättningarna i område 6 gör att fågelfaunan är relativt divers. I alla delområden utom 6g häckar buskskvätta (NT) totalt 15 par (figur 6 och tabell 4). I delområde 6c och 6f kommer paren försvinna inom några år då energiskogen blir tätare. I övriga objekt bedöms förekomsterna förbli stabila om markanvändningen inte förändras. Tofsvipa (VU) häckade med flera par precis öster om område 6a. De flesta av dessa par misslyckades dock med häckningen. Möjligen var det ett par som lyckades med häckningen

och som senare sågs med en unge i 6a. Vi har dock bedömt det som att ett par häckade i 6a. Sävspurv häckar i nordvästra delen av 6h, nära ett dike, och ytterligare tre par bedöms häcka nära det inventerade området. Även gulspurv (NT) häckar med två par i kanten av området och födosöker ibland inom området. Storspov (NT) har relativt stora revir och arten sågs tillfälligt över området, men vid våra besök födosökte den inte i området. Kråka (NT) häckade med ett par i ridån mellan 6d och 6g, och reviret berör således bägge dessa delytor. Skogsdungen mellan 6a och 6e har en relativt rik fågel-fauna, men den delen har undantagits från exploateringsplanerna.

Delområde 7

Området nyttjas för bete. Gulspurv (NT) och ärtsångare (NT) häckar med vardera ett par i område 7a (figur 7 och tabell 5). Svarthakad buskskvätta (VU) hade ett revir på hygget väster om delområde 7a. Tillfälligt observerades även en annan hane i område 7b. Det bedömdes dock vara en tillfällig förekomst då den inte sågs vid något av de andra besöken. Fågeln eftersöktes specifikt vid något ytterligare tillfälle. Sånglärka häckade med enstaka par. I övrigt gjordes en del observationer av fåglar som tillfälligt födosökte inom delområdet men som häckar utanför. Bivråken som sågs födosöka bedöms inte häckan inom det område som inventerades med avseende på rovfågeln.

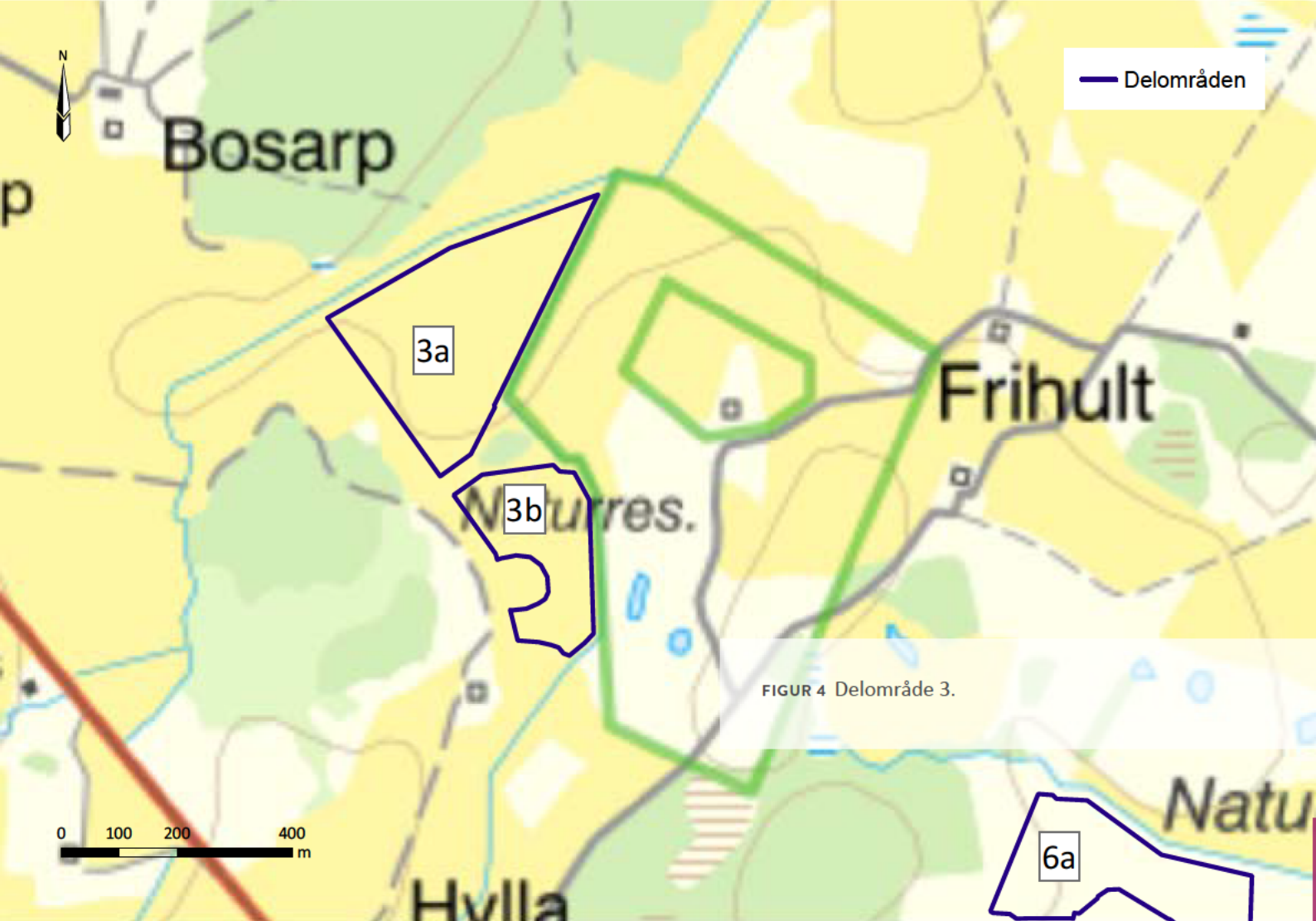

FIGUR 3 Delområde 1-2.

Tabell 1. Antal fågelrevir där häckningen bedöms ha skett inom inventerat område (Antal revir) och antalet revir som berör området men där häckningen bedöms ha genomförts nära men utanför inventeringsområdet (Del av revir) i de olika delområdena 1 och 2. Endast arter som är knutna till de aktuella biotoperna är med. Arter knutna till skog är därför upptagna endast i de delområden där det finns skog eller åtminstone enstaka träd.

Art	1		2	
	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir
Buskskvätta (NT)	1	3		
Gulärta	5			
Gulspurv (NT)				1
Storspov (EN)		1		
Svarthakad buskskvätta (VU)		1		
Sånglärka	10			1
Sävspurv (NT)		2		
Tofsvipa (VU)	1			
Törnsångare		1		2

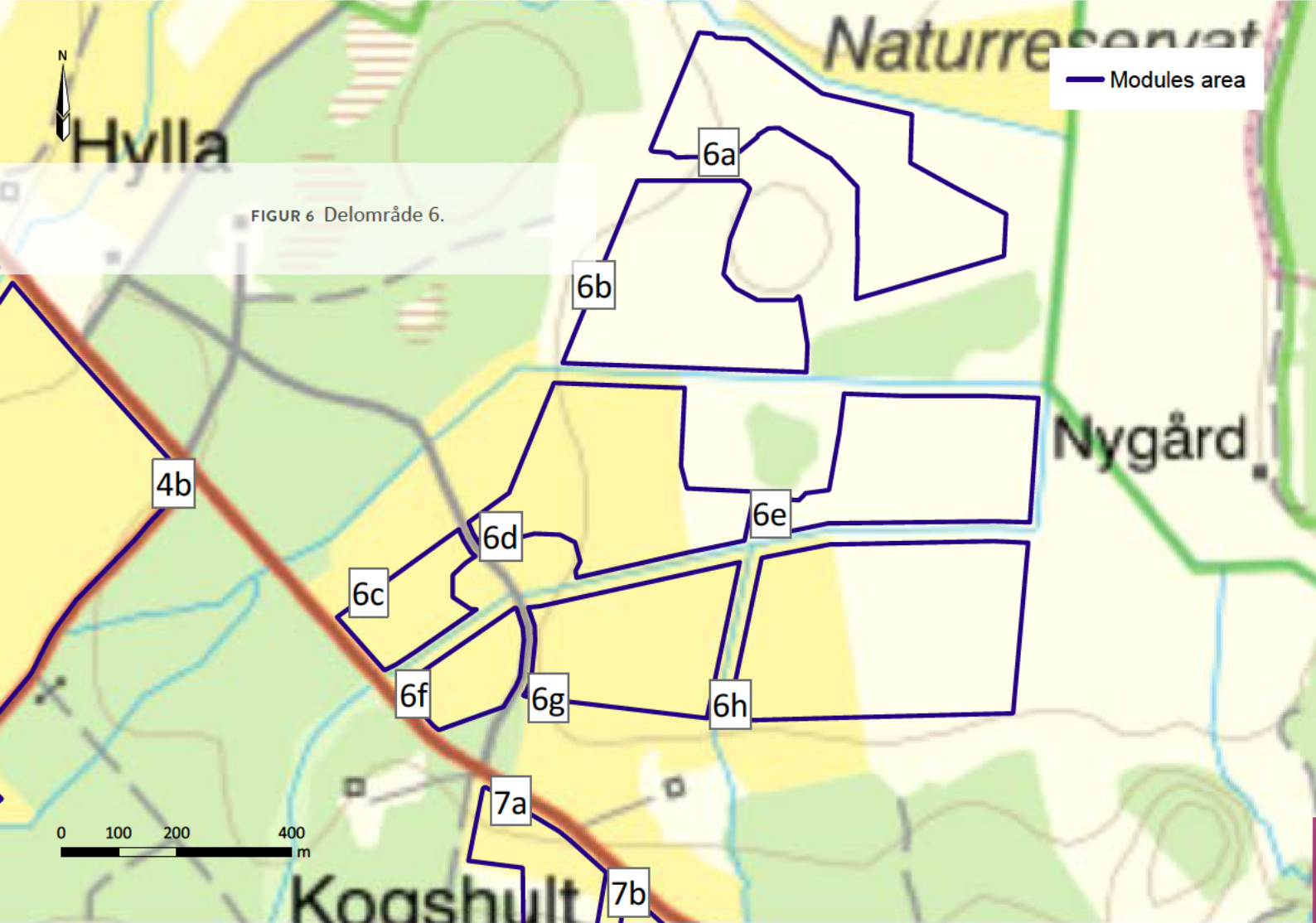
Tabell 2. Antal fågelrevir där häckningen bedöms ha skett inom inventerat område (Antal revir) och antalet revir som berör området men där häckningen bedöms ha genomförts nära men utanför inventeringsområdet (Del av revir) i delområdena 3a och 3b. Endast arter som är knutna till de aktuella biotoperna är med. Arter knutna till skog är därför upptagna endast i de delområden där det finns skog eller åtminstone enstaka träd.

Art	3a		3b	
	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir
Gulärta	1			
Gulspurv (NT)		1		
Grågås		1		
Hämpling				1
Sånglärka	7		5	
Tofsvipa (VU)	2		2	
Törnsångare		2		2

Tabell 3. Antal fågelrevir där häckningen bedöms ha skett inom inventerat område (Antal revir) och antalet revir som berör området men där häckningen bedöms ha genomförts nära men utanför inventeringsområdet (Del av revir) i de olika delområdena 4a–d och 5. Endast arter som är knutna till de aktuella biotoperna är med. Arter knutna till skog är därför upptagna endast i de delområden där det finns skog eller åtminstone enstaka träd.

Art	4a		4b		4c		4d		5	
	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir
Bofink			3							
Gulärla	1		1			1				
Gulspurv (NT)								1		2
Grönfink (EN)				1						
Kungsfågel			1							
Lövsångare			5							
Ringduva			1							
Rödhake				1						
Rödstjärt										1
Steglits			1							
Större hackspett				1						
Sånglärka	7		6		5		1		1	
Sädesärla						1				
Talgoxe			1							
Taltrast			1							
Tofsmes			1							
Tofsvipa (VU)			1							
Trädpiplärka										1
Törnsångare		1		1						

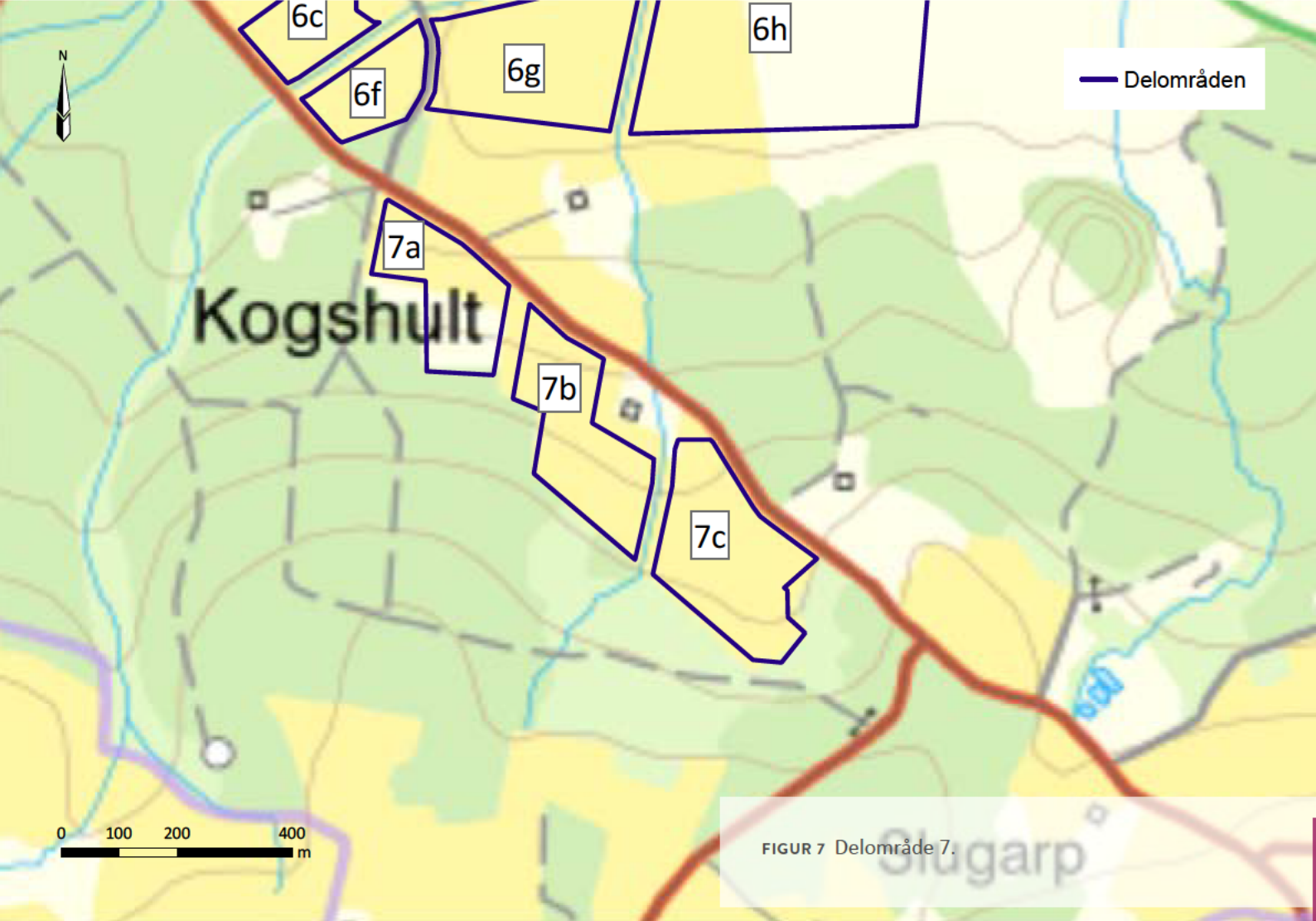

FIGUR 6 Delområde 6.

Tabell 4. Antal fågelrevir där häckningen bedöms ha skett inom inventerat område (Antal revir) och antalet revir som berör området men där häckningen bedöms ha genomförts nära men utanför inventeringsområdet (Del av revir) i de olika delområdena 6a–h. Endast arter som är knutna till de aktuella biotoperna är med. Arter knutna till skog är därför upptagna endast i de delområden där det finns skog eller åtminstone enstaka träd.

Art	6a		6b		6c		6d		6e		6f		6g		6h	
	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir
Bofink				1												
Buskskvätta (NT)	1		2	2	2	1	1	2	2		2					5
Enkelbeckasin		2							1							2
Fasan												1				
Gulärta				1					1							1
Gulspurv (NT)		1		1												
Gräsand										1						
Gök												1				
Hämpling		1														1
Kråka (NT)								1						1		
Kärrsångare										1						
Stenskvätta	1	1														
Storspov (EN)		1		1												
Sånglärka	2	1	2		1		3						2		3	
Sävspurv (NT)											2				1	1
Talgoxe				1												
Tofsvipa (VU)	1	2														
Trödlärka		1														
Trädpiplärka						1										
Törnsångare				1		1						1				1
Ängsfiplärka	1	1	2				1		1				1	1	4	

FIGUR 7 Delområde 7.

Tabell 5. Antal fågelrevir där häckningen bedöms ha skett inom inventerat område (Antal revir) och antalet revir som berör området men där häckningen bedöms ha genomförts nära men utanför inventeringsområdet (Del av revir) i de olika delområdena 7a–c. Endast arter som är knutna till de aktuella biotoperna är med. Arter knutna till skog är därför upptagna endast i de delområden där det finns skog eller åtminstone enstaka träd.

Art	7a		7b		7c	
	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir	Antal revir	Del av revir
Bivråk (FD)				1		1
Blåmes		1				
Buskskvätta (NT)				1		
Gulspurv (NT)	1	1				
Hussvala (VU)				3		
Hämpling				1		
Rödhake		1				
Svarthakad buskskvätta (VU)		1				
Sånglärka	1		2		1	
Sädesärla		1				
Talgoxe		1				1
Taltrast		1				
Tornseglare (EN)				5		
Trädlärka						1
Trädgårdssångare		1				
Trädpiplärka		1				
Ärtsångare (NT)	1					

Resultat från inventeringen av rastande och övervintrande fåglar

Rastande fåglar inventerades specifikt vid fem tillfällen 24 mars, 19 september, 13 oktober, 15 december och 11 januari samt vid de tre besöken för häckfågelinventeringen i april, maj och juni. Generellt rastade få fåglar i de inventerade områdena. Det gjordes en observationer av fler än 100 individer av en art, nämligen 220 fiskmåsar. Observationen med näst flest individer var 52 grågäss. Nedan presenterar vi förekomster av rödlistade arter och de som är listade i bilaga 1 till Fågeldirektivet samt de arter som noterats med fler än tio individer för varje delområde.

Det är troligt att det under vissa förutsättningar rastar större flockar med gäss på åkrarna, kanske framför allt vintertid om förutsättningarna, i form av vilken gröda som odlas, är de rätta. Detta har inte fångats upp av inventeringen. För dessa eventuella fågelförekomster, som nyttjar åkermark under vintertid, gäller dock att det finns gott om alternativa åkrar för födosök.

Delområde 1

I området har inga jordbruksåtgärder genomförts under året och det finns gott om mat i form av korn och frön från "ogräsväxter". I området observerades bland annat som mest 50 gråsiskor, 4 vinterhämpligar (VU), 40 sävsparvar (NT), 25 ängspiplärkor, 15 steglitser, 12 sånglärkor, 15 fasaner, 50 gulsparvar (NT), 2 röda glador (FD), 1 kungsörn (NT) och 1 blå kärnhök (NT). De flesta observationerna gjordes vid besöken i oktober och december.

Delområde 2

I delområdet sågs några enstaka individer av vanligare arter rasta.

Delområde 3

I den norra delen (delområde 3a) sågs vid några av besöken rastande duvor, kråkfåglar och gäss. Som mest sågs 30 ringduvor, 10 skogsduvor, 52 grågäss, 40 kajor, 30 kråkor (NT) och 10 råkor. I den södra delen (delområde 3b) sågs vid ett tillfälle 14 rastande starar (VU) och vid två tillfällen två födosökande röda glador (FD).

Delområde 4

Vid besöket i oktober hade jordbruksåtgärder gjorts ganska nyligen i område 4b. Det hade gett goda förutsättningar för vissa arter och 220 fiskmåsar (NT), 15 skrattmåsar och 23 kråkor (NT) sågs födosöka på åkern. Vid det besöket sågs totalt cirka 20 sånglärkor på den relativt stora ytan. Det noterades även en stenfalk (NT), två röda glador (FD) och en fjällvråk (NT). Vid de övriga besöken sågs färre fåglar, vanligtvis några kråkor, sånglärkor och röda glador samt någon enstaka gulspurv (NT) vid några av besöken. Sannolikt missades dock en del sånglärkor under hösten på de stora stubbåkrarna då lärkorna inte kan ses på avstånd och ibland bara lyfter på några meters håll. I tallskogen i den nordöstra delen sågs vid oktoberbesöket tolv kungsfåglar.

Delområde 5

I delområde 5 observerades en rastande gulspurv och som mest elva rastande sädesärlor vid ett tillfälle.

Delområde 6

I delområde 6a noterades som mest 15 rastande ängspiplärkor, 10 enkelbeckasiner och 25 starar (VU). I delområde 6b noterades som mest 20 rastande kråkor (NT), 20 råkor, 12 dubbeltrastar och 48 starar (VU). I delområde 6c noterades som mest 12 gråhägrar. Hägrarna sågs under vårens översvämning i den östra delen. I delområde 6d noterades som mest 13 starar (VU) och en blå kärrhök (NT). I delområde 6h noterades som mest 20 rastande ängspiplärkor och vid oktoberbesöket en kungsörn (NT). I de övriga delområdena 6e och 6f noterades inga rödlistade arter eller förekomster av fler än tio exemplar av någon art. På kullen mellan område 6a och 6b sågs under januaribesöket tre rastande havsörnar. Vid samma tillfälle sågs även en kungsörn (yngre fågel) flyga över område 6a. Vår bedömning är att det låg något dött djur i sumpskogen mellan 6a och 6e som attraherade örnarna.

Delområde 7

I delområdet, som i sin helhet betas, sågs inte fler än några enstaka individer av vanligare arter rasta.

4. BEDÖMNING AV PÅVERKAN FRÅN PLANERAD SOLPARKSANLÄGGNING

I detta kapitel görs en analys av av hur fåglarna kommer att påverkas av solparksetableringen.

Häckande rovfåglar

Efter den inledande inventeringen av rovfågelbon misstänkte vi att det var en mycket hög täthet av rovfåglar i det inventerade området (figur 2), eftersom många risbon hittades. Efter att ha återbesökt alla bon efter att häckningarna påbörjats kunde vi dock konstatera att en stor del av bona inte nyttjades 2022.

Totalt hittades fyra häckningar av ormvråk, två av röd glada och en av duvhök (precis utanför inventerat område). De två häckningarna av röd glada ligger mer än 250 meter från närmaste delområde och häckningen av duvhök (NT) ligger mer än 550 meter från närmaste delområde. Två av de tre häckningarna av ormvråk ligger mer än 300 meter från närmaste delområde. I detta område med regelbunden störning av jordbruksmaskiner på kortare avstånd bedöms det inte finnas någon risk för störning på någon av dessa häckningar. För ormvråkshäckningen (som misslyckades 2022) mellan område 6f och 7a finns det en risk att solparken kommer att hamna för nära dungen med boplatsen för att det ska förbli en attraktiv boplats. Det bedöms dock finnas flera andra häckningsmöjligheter för arten inom reviret.

Födosökande rovfåglar

Studierna av flygande rovfåglar har visat att främst ormvråk och röd glada (FD) födosöker över området men att även havsörn (NT, FD), kungsörn (FD), brun kärrhök (FD), tornfalk, sparvhök och lärkfalk födosökt över området vid några eller något tillfälle. Ormvråk och röd glada har setts mer frekvent men det har varit svårt att avgöra hur stor andel av det totala

födosöksområdet för enskilda individer som inventeringsområdet utgör. Det har dock varit tydligt att fåglarna endast under en kortare del av tiden vi inventerat uppehållit sig över något av delområdena. Den absolut största delen har de befunnit sig i andra delar av reviret. Därmed bedöms delområden inte utgöra områden av stor vikt för reviren. [REDACTED]

Vår bedömning är att det även efter solcellernas installation kommer att finnas förutsättningar för till exempel hare och smågnagare (som många rovfåglar äter) bland solcellerna. Rovfågeln bedöms dock inte födosöka bland solcellerna i någon större utsträckning varför födosöksområdets yta kommer att minska för samtliga dessa arter. De gnagare som kommer att finnas bland solcellerna rör sig dock även utanför dessa och kan då nyttjas som födounderlag för rovfågeln i området. Födounderlaget bedöms därför inte minska för rovfågeln i området. Här finns det dock vissa osäkerheter kopplat till i hur stor utsträckning rovfågeln kan nyttja födounderlaget, då det inte i detalj är känt hur rovfåglar rör sig runt solparker. Möjligen kan staketen runt solcellerna utgöra lämpliga sittplatser för födosökande ormvråk och kanske berguv, vilket möjligen skulle förbättra deras tillgång till födounderlaget. Medan det för andra arter som födosöker i mer öppna områden, som till exempel tornfalk och brun kärrhök, skulle kunna begränsa födosökmöjligheterna. För sparvhök, som främst jagar i skogskanter, och för lärkfalk, som jagar i luften, bedöms inte anläggningen medföra någon påverkan. För de mer försiktiga arterna kungsörn och havsörn är det svårt att avgöra vilken eventuell effekt anläggningen kan få på deras födosöksområde.

Häckfågelinventering

I delområde 1-5 som brukas, eller som nyligen brukats, som åkermark bedöms fågelfaunan främst styras av vad som odlas på åkern det aktuella året. Under år där delar eller hela åkern har lågvuxen vegetation kan något par tofsvipa (VU) häcka där, vilket var fallet i delområde 1 och 3, där åkern inte brukades eller där vegetationen var låg långt in på säsongen. Även häckande buskskvätta (NT) och högre tätheter av sånglärka fanns på dessa platser. Andra år med högre täta grödor finns främst förutsättningar för någon törnsångare, även några par sånglärka som etablerat sig tidigt på säsongen kan finnas kvar. I delområde 6 och 7 bedöms det inte ske någon större föränd-

ring av fågelfaunan mellan olika år då dessa används som betesmark (bortsett från 6c och 6f med ung energiskog) och där förutsättningarna därför är mer stabila mellan olika år.

De arter som häckar i de olika delområdena bedöms inte ha samma förutsättningar för att häcka där efter att solcellerna anlagts. Det troligaste är att alla de fågelpar som häckar i områdena, och sökt sig till de öppna områdena, inte kommer att häcka där efter en etablering av solceller. Det innebär, med det rimliga antagandet att förutsättningarna vid anläggningsstart är liknade de 2022, en förlust av häckningsplatser för ungefär 16 par buskskvätta (NT), sju par tofsvipa (VU), ett par gulspurv (NT), ett par sävsparv (NT) och ett par ärtsångare (NT). Samtliga dessa arter har minskat i Sverige under de senaste åren men de är fortfarande relativt vanliga. Enligt de senaste beräkningarna från 2008 (Ottosson m.fl. 2012) ligger de skånska populationerna på 9 700 par buskskvätta, 13 000 par tofsvipa, 55 000 par gulspurv, 10 000 par sävsparv och 15 000 par ärtsångare. Till följd av minskningen av dessa arter är dock dessa siffror sannolikt i överkant. Oavsett kan det konstateras att de är relativt talrika fåglar i Skåne.

För övriga revir som överlappar med inventeringsområdet men där häckningsplatsen finns utanför inventeringsområdet bedömer vi att det finns goda förutsättningar för att förekomsterna ska finnas kvar. Den bedömningen gör vi för att störningen på fåglar utanför anläggningen bedöms vara låg och att det finns tillräckligt med födosöksområden i anslutning till de olika delområdena för att reviren ändå ska vara attraktiva.

Stare häckar inte i något av områdena men flockar har setts födosöka på några av ytorna. Vi har dock inte betecknat det som en del av ett revir då de födosöker över stora områden. Vid ett besök vid en befintlig solpark kunde vi konstatera att stare födosökte med flera individer inne i parken. Vi gör därför bedömningen att stare även efter etableringen kan komma att födosöka i området. Samma sak gäller för födosökande kråka (NT), kaja och råka.

Rastande och övervintrande fåglar

För delområde 1 5 (exklusive nordöstra delen av 4b) är förekomsterna av rastande fåglar direkt kopplade till vad som odlas på fälten. Vissa år kan fälten vara lämpliga för rastande gäss, kråkfåglar och duvor medan de andra år inte har de förutsättningar som krävs. Delområde 1 hade under året

goda förutsättningar för fröätande arter och där rastade något högre antal av främst sävsparv och ängspiplärka både vår och höst. Hade åkern plöjts någon gång under året hade dessa förutsättningar försvunnit. I delområde 4b (åkerdelen) rastade vid ett tillfälle ett högre antal fågelindivider, bland annat 220 fiskmåsar på grund av nyligen genomförd jordbruksåtgärd på åkermarken. De tillfälligt goda födosöksförutsättningarna finns även tillfälligt på andra åkermarker i närområdet. För nordöstra delen av delområde 4 b (tallskog) samt delområde 6 och 7 är förutsättningarna mer stabila och förändras inte så mycket från år till år. I dessa områden rastade framför allt vanligare arter med flera alternativa rastplatser i området runt omkring.

Inga av de inventerade ytorna bedöms efter genomförd inventering vara viktiga rastplatser för någon fågelart. Det noterades till exempel inga flockar med vitkindade gäss. Det är dock möjligt att de kan nyttja några av åkrarna under vintern vissa år då dessa brukas på ett sätt som attraherar gäss. Vintern 2022/2023 fanns det dock inte sådana förutsättningar. För de arter som rastade på jordbruksmarken finns gott om alternativa rastplatser i det omkringliggande jordbrukslandskapet. För de arterna som rastade i de blöta östra delarna av område 6a och 6e finns lämpliga födosöksområden kvar i anslutning till delområdena och i området direkt söder om Sövdesjön. Område 6a har sedan ursprungsplanen minskats ned i östra delen för att inte innefatta hela det blöta partiet. I kartorna i denna rapport visas det projektområde som var aktuellt i samrådsskedet.

Tillräckligt underlag

Från 4 mars 2022 till 11 januari 2023 har en rad fågelinventeringar genomförts i området; häckfågelinventering, riktad inventering av häckande rovfåglar i ett större område, inventering av födosökande rovfåglar och rastfågelinventering. Gemensamt har dessa inventeringar gett en bra bild av vilka arter som förekommer i området och var de förekommer. Vi bedömer att de fågelinventeringar som gjorts är tillräckliga för att beskriva områdets fågelfauna under helåret på ett bra sätt. Några ytterligare inventeringar är därför inte motiverade.

REFERENSER

Muntliga kontakter

Hegemann, Arne. 2022. Via mail och telefon. Ordföreande i Skånes Ornitologiska förening.

Folkesson, David. 2022. Via mail. Kontaktperson kungsörn och havsörn i Skåne.

Webbsidor

Aktuella artfakta för rödlistade fågelarter har hämtats från ArtDatabankens webbsida,
<http://www.artdata.slu.se/rodlista/>

Litteratur

Bengtsson, K. och Green, M. 2013. Skånes Fågelatlas. SkOF, Vellinge.

Naturvårdsverket 2012. Fåglar, revirkartering, generell metod.

Ottosson, U. Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. Fåglarna i Sverige antal och förekomst. SOF, Halmstad.

